

IGNALINOS R. D KŠTO MOKYKLOS SMURTO IR PATY I PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS VYKDYMO TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Smurto ir paty i prevencijos ir intervencijos vykdymo Ignalinos r. D kšto mokyklos (toliau – mokyklos) tvarkos (toliau – tvarka) paskirtis – pad ti mokyklos bendruomenei užtikrinti sveik , saugi , užkertan i smurto, prievartos apraiškoms aplink , kuri yra psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai saugi.

2. Smurto ir paty i prevencijos ir intervencijos vykdymo Mokyklos tvarka nustato paty i steb senos, prevencijos ir intervencijos vykdym individualiu, klas s, grup s, mokyklos, šeimos lygmeniu mokykloje.

3. Tvarka remiasi šiais principais:

3.1. smurt ir paty ias b tina reaguoti nepriklausomai nuo j turinio (d l lyties, seksualin s orientacijos, negalios, religin s ar tautin s priklausomyb s, išskirtini bruož ar kt.) ir formos;

3.2. kiekvienas mokyklos administracijos atstovas, pedagogas, švietimo pagalbos specialistas ar kitas darbuotojas, pasteb j s ar sužinoj s apie paty ias, turi reaguoti ir stabdyti;

3.3. veiksmai turi b ti imamasi visais atvejais, nepriklausomai nuo pranešan i j apie paty ias amžiaus ir pareig , bei nepriklausomai nuo besity iojan i j ar patirian i paty ias amžiaus ir pareig .

4. Visi mokyklos bendruomen s nariai turi b ti supažindinti su mokyklos smurto ir paty i prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarka. Mokiniai bei mokini t vai su tvarka turi b ti supažindinti t v susirinkimo metu.

5. Tvarkos apraše vartojamos s vokos:

5.1. paty ios – tai psichologin ar fizin j gos persvar turin io asmens ar asmen grup s ty iniai, pasikartojantys veiksmai, siekiant pažeminti, žeisti, skaudinti ar kaip kitaip sukelti psichologin ar fizin žal kitam asmeniui;

5.2. paty ios gali b ti tiesiogin s (atvirai puolant ir/ar užgauliojant) ir/ar netiesiogin s (skaudinant be tiesiogin s agresijos):

5.2.1. žodin s paty ios: pravardžiavimas, grasinimas, ujimas, užgauliojimas, užkabin jimas, erzinimas, žeminimas ir kt.;

5.2.2. fizin s paty ios: mušimas, spardymas, spaudimas, dusinimas, užkabin jimas, turtin žala ir kt.;

5.2.3. socialin s paty ios: socialin izoliacija arba ty in atskirtis, gand skleidimas ir kt.;

5.2.4. elektronin s paty ios: skaudinan i ir g s dnanan i asmenini tekstini žinu i ir/ar paveiksl li siuntin jimas, vieš gand skleidimas, asmenini duomen ir komentar skelbimas, tapatyb s pasisavinimas, siekiant sugriauti ger vard arba santykius, pažeminti ir kt.;

5.3. paty ias patiriantis vaikas – mokinys, iš kurio yra ty iojamasi;

5.4. besity iojantysis/skriaud jas – vaikas ar suaug s, inicijuojantis paty ias ir/ar prisidedantis prie j ;

5.5 paty ias patiriantis suaug s – administracijos atstovas, pedagogas, švietimo pagalbos specialistas ar techninis darbuotojas, iš kurio ty iojasi mokinys (-iai);

- 5.6. paty i steb tojas – vaikas ar suaug s, matantis ar žinantis apie paty ias;
- 5.7. paty i prevencija – veikla, skirta paty i rizikai mažinti, imantis mokyklos bendruomen s nari (vaik , administracijos atstov , pedagog , švietimo pagalbos specialist , kit darbuotoj , t v (glob j , r pintoj) švietimo, informavimo, konsultavimo ir kit priemoni ;
- 5.8. paty i intervencija – visuma priemoni , taikom visiems paty i dalyviams (patiriantiems, besity iojantiems, steb tojams), esant poreikiui traukiant j t vus (glob jus, r pintojus);
- 5.9. smurto ir paty i prevencijos ir intervencijos steb sena – paty i situacijos mokykloje steb jimas, renkant, analizuojant faktus ir informacij , svarbi šio reiškini geresniam pažinimui bei valdymui, reiškini tolimesn s raidos ir galimo poveikio prognozavimas.
6. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Jungtini Taut vaiko teisi konvencija, Lietuvos Respublikos švietimo statymu, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutin s prieži ros statymu, Lietuvos Respublikos vaiko teisi apsaugos pagrind statymu, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos statymu, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. sakymu Nr. V-190 „D l smurto prevencijos gyvendinimo mokyklose rekomendacij patvirtinimo“.

II. SMURTO IR PATY I STEB SENA IR PREVENCIJA MOKYKLOJE

7. Smurto ir paty i prevencija ir intervencija yra svarbi mokyklos veiklos dalis, kurios planavimu, organizavimu ir steb sena r pinasi mokyklos vadovas, Vaiko gerov s komisijos nariai, klasi mokytojai, o jos vykdyje dalyvauja visi mokyklos bendruomen s nariai.
8. Mokyklos vadovas yra atsakingas už mokyklos Tvarkos parengim ir vykdym .
9. Smurto ir paty i prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos gyvendinim koordinuoja Vaiko gerov s komisija. Komisija kasmet:
- 9.1. pagal poreik inicijuoja ir koordinuoja anonimin s vaik apklausos vykdym ir apibendrina jos rezultatus;
- 9.2. remiantis apklausos ir pranešim apie paty ias analiz s duomenimis, rengia smurto ir paty i prevencijos ir intervencijos priemoni plan ;
- 9.3. aptaria turim informacij , svarsto prevencijos ir intervencijos priemoni taikymo plano turin Vaiko gerov s komisijos pos dyje;
- 9.4. teikia si lymus mokyklos vadovui d l smurto ir paty i prevencijos ir intervencijos priemoni gyvendinimo mokykloje, mokyklos darbuotoj kvalifikacijos tobulinimo paty i prevencijos ar intervencijos srityje ir kitais klausimais.
10. Klas s aukl tojai kasmet išanalizuoja ir apibendrina turimus pranešimus apie smurt ir paty ias, informuoja Vaiko gerov s komisijos narius, koordinuojan ius vykdymo Tvark , apie smurto ir prevencijos, intervencijos taikom priemoni rezultatus klas je, teikia kit svarbi informacij , susijusi su paty iomis.

III. PATY I INTERVENCIJA MOKYKLOJE

11. Visais tariam ir reali smurto ir paty i atvejais kiekvienas mokyklos administracijos atstovas, pedagogas ar švietimo pagalbos specialistas, kitas darbuotojas reaguodamas:
- 11.1. sikiša tarus ir/ar pasteb jus smurt ir paty ias – nutraukia bet kokius tok tarim kelian ius veiksmus;
- 11.2. primena vaikui, kuris ty iojasi, mokyklos nuostatas ir elgesio taisykles;
- 11.3. jei vaikui reikia pagalbos, kreipiasi pagalb galin ius suteikti asmenis (t vus (glob jus, r pintojus) ar mokyklos darbuotojus) ar institucijas (pvz., policija, greitoji pagalba);

- 11.4. informuoja klasės auklėtoją apie tariamas ir/ar vykusias patyčias;
- 11.5. tiesiogiai informuojant Vaiko gerovės komisiją apie tariamas ir/ar vykusias patyčias (ar elektronines patyčias), kartu pateikia užpildytą pranešimo apie patyčias formą (1 priedas).
12. Klasės auklėtojas gavęs informaciją apie tariamas ir/ar vykusias patyčias:
 - 12.1. išsiaiškina situaciją, nustato, ar tai patyčių atvejis;
 - 12.2. organizuoja individualius pokalbius su patyčių dalyviais, informuoja tėvus (globėjus, rėpintojus), esant poreikiui kviečia juos dalyvauti pokalbiuose;
 - 12.3. vykdo tolesnę patyčių situacijos stebėseną;
 - 12.4. užpildo pranešimo apie smurto ir patyčias formą (2 priedas); ją perduoda Vaiko gerovės komisijai.
13. Užpildytą formą nagrinėja Vaiko gerovės komisija:
 - 13.1. nesibaigus patyčių situacijai, imasi spręsti patyčių atvejį;
 - 13.2. esant sudėtingesnei situacijai, inicijuoja Vaiko gerovės komisijos posėdį.
14. Vaiko gerovės komisija, vertinusi turimą informaciją:
 - 14.1. numato veiksmų planą (gali būti individualūs pokalbiai su skriaudžiu, skriaudžiamuoju, stebėjais, jėgais, klase, kt. priemonėmis), supažindina su jo nevykdymo pasekmėmis skriaudžiu ir jo tėvus (globėjus, rėpintojus), esant poreikiui koreguoja veiksmų planą;
 - 14.2. informuoja mokyklos vadovą apie esamą situaciją;
 - 14.3. vykdo plane numatytas veiklas, stebi, analizuoja, organizuoja pakartotinius susirinkimus situacijos vertinimui.
15. Mokyklos bendruomenės nario, tarusio patyčias ar liudijusio patyčių atvejį, gavusio apie jas pranešimą, veiksmai:
 - 15.1. kreipiasi mokinio, patyrusio patyčias, klasės auklėtoją, kuris imasi veiksmų, numatytą tvarkos apraše.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Visi dokumentai, esantys vaiko asmens byloje, ir duomenys, susiję su vaiku ir jo asmeniniu gyvenimu yra konfidencialūs ir naudojami tik tiek, kiek tai būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas, užtikrinti vaiko teises ir teisėtus interesus.
-

Ignalinos r. D kšto mokykla

PRANEŠIMAS APIE PATY IAS

Data.....

Paty ias patyr s asmuo.....

Besity ioj s asmuo(-ys).....

.....

Paty i pob dis (pažym kite visus tipus, kurie tinka šiai situacijai):

- Paty ios elektronin je erdv je
- Žodin s paty ios
- Fizin s paty ios
- Socialin s paty ios

Kita.....

Incidento vieta:.....

Incidento laikas.....

Paty i steb tojas(-ai).....

.....

Apie incident praneš

(parašas)

.....

(vardas, pavard)

IGNALINOS R. D KŠTO MOKYKLOS PRANEŠIMO APIE PATY IAS FORMA

(Pranešimo data)

Bendrieji duomenys:

Kas praneš apie patyias:	
Kada vyko patyios (data, val.):	
Kur vyko patyios:	
Kokia patyios forma naudota ar taria, kad buvo naudota:	
<p>- Žodinis: pravardžiavimas, grasinimas, ujamimas, užgauliojimas, užkabinėjimas, erzinimas, žeminimas ir kt.;</p> <p>- Fizinis: mokinio/ suaugusiojo užgauliojimas veiksmais (pargriovimas, mušimas, spardymas, spyrimas, kumštelėjimas, spaudimas, dusinimas, užkabinėjimas, spjaudymas, daiktų atiminėjimas ar gadinimas, plaukų pešiojimas ir pan.);</p> <p>- Socialinis: vaizgindinantis, bauginantis gestai, ignoravimas, siekiant parodyti, kad mokinys/ suaugusysis yra nepageidaujamas ar atstumiamas, gandyskleidimas;</p> <p>- Elektroninis: patyios, vykstančios elektroninėje erdvėje: socialiniuose tinkluose, kitose vietose internete, naudojant mobiliuosius telefonus (nemalonūs žinutės arba elektroniniai laiško rašiniai, skaudinantis bendravimas pokalbių kambariuose, mokinio/ suaugusiojo asmeninio gyvenimo detalų viešinimas, tapatybės pasisavinimas ir pan.).</p> <p>- Kiti pastebėjimai (rašyti) _____</p>	
Ar yra žinomas tokio elgesio pasikartojimas:	

Duomenys apie patyios dalyvius:

Mokinio/ asmens, patyrusio patyias, vardas, pavardė, amžius, klasė:	
Mokinio (-i)/ asmens (-), kuris tyčiojosi, vardas, pavardė, amžius, klasė:	
Mokinio (-i)/ asmens (-), stebėjusio patyias, vardas, pavardė, amžius, klasė:	

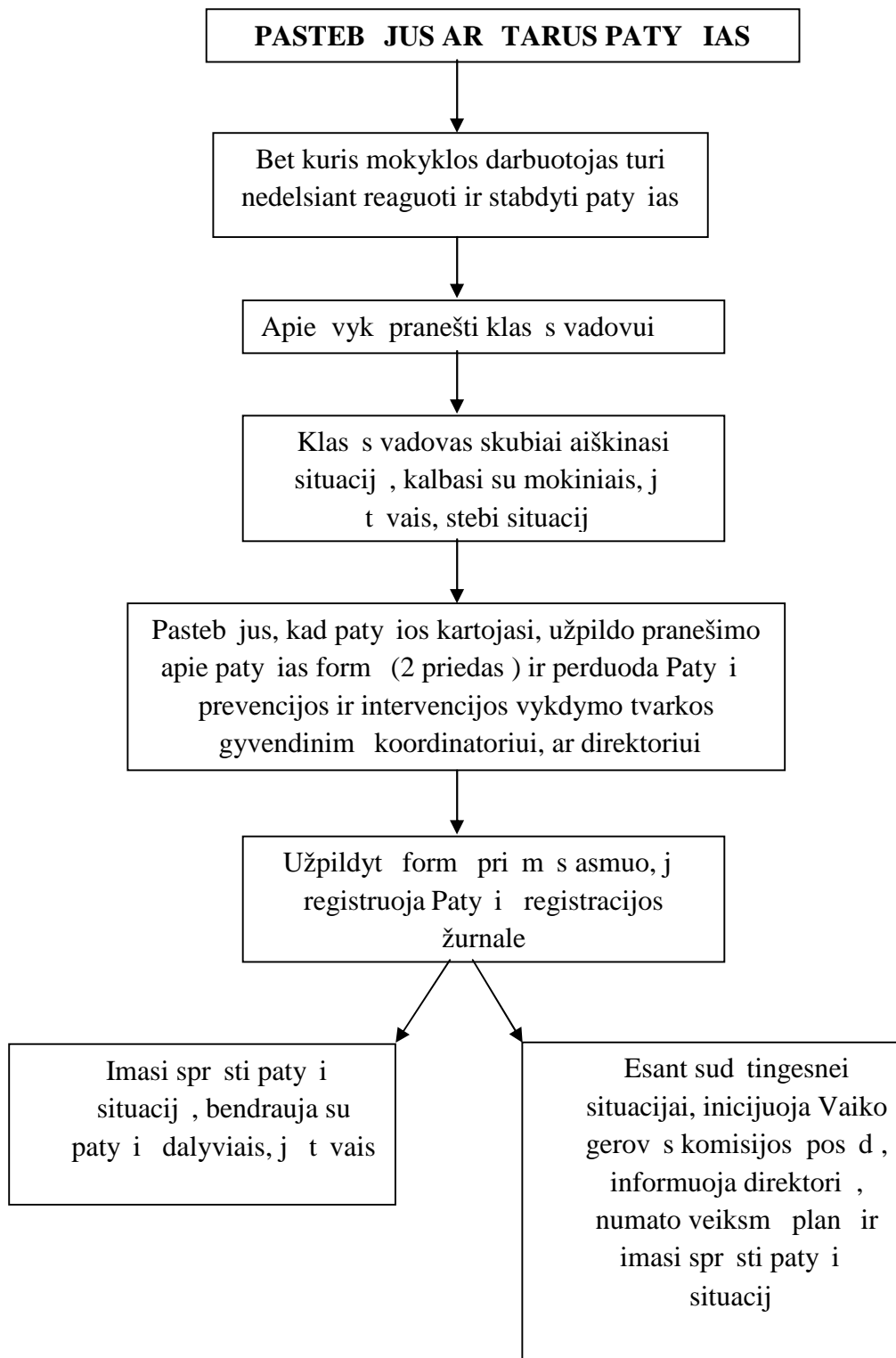
Išsami informacija apie vykusius ir planuojamus veiksmus:

<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

(Parašas)

(Užpildžiusio asmens vardas, pavardė)

IGNALINOS R. D KŠTO MOKYKLOS
REAGAVIMO PATY IAS IR PAGALBOS JOMS VYKUS PLANAS

VEIKSM PLANAS

Pasteb jus patyias	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prieiti prie skriaudžiano vaiko ir aiškiai, tvirtu tonu liepti liautis. 2. vertinti skriaudžiamo vaiko bkl . 3. vardinus netinkam elges , priminti, kad tokie veiksmai mokykloje netoleruojami. 4. sp ti skriaud j apie pasekmes.
Su asmeniu patyrusiu patyias	<ol style="list-style-type: none"> 1. Išklaustyti. 2. Palaikyti . 3. Informacijos surinkimas. 4. Aptarti veiksmus, kaip išvengti paty i . 5. Aptarti kaip elgtis, jei paty ios kartojasi. 6. Išsiaiškinti, kam vaikas nor t , gal t pasipasakoti apie patiriamas patyias. 7. Rekomenduoti veiklas, kuriose surast bendramin i . 8. Steb jimas nukent jusio, kaip jam sekasi bendrauti klas je, valgykloje ar kitose mokyklos vietose. 9. Informuoti t vus.
Su asmeniu, kuris tyiojasi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aiškios elgesio ribos (norima keisti jo elges , o ne j pat). 2. Išklaustyti, kas nutiko , kas išprovokavo tok jo elges . Ramiu, nepakeltu tonu vardinti, kad tai yra paty ios.. 3. Pasakyti, kad toks jo elgesys kitam asmeniui sukelia nemalonias emocijas. 4. Paaiškinti , kas blogai jo elgesyje. 5. Kartu išsiaiškinti, kas yra paty ios. 6. Informuoti, kad kiekvienas pasteb tas paty i atvejis bus nagrin jamas . 7. Paaiškinti jo elgesio pasekmes (mokyklos vadov , t v informavimas ir pnš.)
Su steb tojais	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aiškinti, kad negali likti abejingi, matydami vykstan ias patyias: <ul style="list-style-type: none"> bandyti sustabdyti ; nueiti šal ; nesijuokti; pranešti suaugusiems.
Su paty i dalyvi t vais	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informuoti t vus. 2. Jei t vai nereaguoja arba reaguoja neadekvaiai, rekomenduoti specialist pagalb .
Mokytojams	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mokytojo elgesio pavyzdys. 2. Aiški mokytojo pozicija d l paty i 3. Darbo grup s suformavimas veiksm koordinavimui, paty i vertinimui. 4. Informacijos rinkimas (apklausos, anketos). 5. Problem sprendimo planavimas. 6. Mokyklos bendruomen s informavimas. 7. Viet , kuriuose vyksta paty ios, steb jimas (bud jimas pertrauk metu).
Klasei (kolektyvui)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bendras klas s taisykli suk rimas. 2. Sistemingas netinkamo elgesio stabdymas. 3. gero elgesio skatinimas.

	4. Bendradarbiavimo su mokiniu , patyrusiu paty ias , skatinimas
Kitiems darbuotojams	mokyklos